

Σχέδιο αντιμετώπισης της λειτουργίας του αρχαίου ποταμού Ερασίνου ...

Σχέδιο αντιμετώπισης της λειτουργίας του αρχαίου ποταμού Ερασίνου ...	1
σημερινή κατάσταση:	1
Η Περιοχή ΝΑΤΟΥΡΑ 2000 Βραυρώνος	1
Επιχειρήματα κατά του αντιπλημμυρικού Ερασίνου	1
Αντιλήψεις που επικρατούν για την διαχείριση ρεμάτων εντός της ΕΕ και διεθνώς	2
Η νέα κατάσταση	2
Αναφορές	3

Σημερινή κατάσταση

- Ένα αποτυχημένο αντιπλημμυρικό έργο
- Χαίνουσες πληγές πλησίον του αεροδρομίου και κυρίως στον Βιότοπο Βραυρώνος
- Ευτυχώς σώθηκαν προς το παρόν οι πηγές πλησίον του Πύργου Βραυρώνος ενώ η Αρχαιολογική Υπηρεσία Ανατολικής Αττικής – κακώς κατ’ εμάς – προτείνει εκτροπή του ποταμού

Η Περιοχή ΝΑΤΟΥΡΑ 2000 Βραυρώνος

- Προστατεύεται από το Νόμο 4559 του 2018
- Προστατεύεται από το ΠΔ 199 του 2003 περί ΖΟΕ
- Η Στοά του αρχαιολογικού χώρου της Βραυρώνος πλημμυρίζει κάθε 2-3 χρόνια και για λίγες ημέρες λόγω του γεγονότος ότι βρίσκεται 2 περίπου μέτρα κάτωθεν του υδροφόρου ορίζοντα
- Οδυνηρή πραγματικότητα, η μη ενδεδειγμένη προστασία του από τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τα υπουργεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Επιχειρήματα κατά του αντιπλημμυρικού Ερασίνου

- Προξενεί απαξιωτικό γέλωτα η δήλωση του υφυπουργού κ. Γ. Καραγιάννη στη Βουλή, ότι το έργο έχει χαρακτηριστεί ως ΕΘΝΙΚΟ (ποιες άραγε είναι οι σκοπιμότητες και που αποβλέπουν;)
- Σφοδρές θα έλεγε κανείς αντιδράσεις κατοίκων της περιοχής και φορέων έμειναν συστηματικά αναπάντητες. Ενώ καμιά αρμοδία υπηρεσία δεν κινήθηκε βάσει καταγγελιών και βάσει του Νόμου
- Επιχειρήματα κατά του έργου και του όλου σχεδιασμού περιέχονται στο κείμενο «[Αίτημα απόσυρσης της ΕΤΕπ από τη χρηματοδότηση του έργου Ερασίνου](#)» που έχει υποβληθεί και στην ΕΤΕπ. Δεν απαντήθηκαν από το υπουργείο Υποδομών , ενώ η ΕΤΕπ τα επεξεργάστηκε, επισκέφτηκε τα έργα αλλά δεν έχει ακόμα ολοκληρώσει τη διαδικασία.

- Επιχειρήματα κατά των ενεργειών και αποφάσεων της ΕΤΕπ, περιλαμβάνονται και στην προσφυγή Δημητρίου Σωτηρίου (προβλήθηκαν από την πλευρά των κοινωνικών διεργασιών και επιπτώσεων)
- Επιστολή του ΟΦΥΠΕΚΑ (βασισμένη σε μελέτη του ΕΛΚΕΘΕ) για την επικείμενη ουσιαστικά καταστροφή των ενδιατημάτων του προστατευόμενου Αττικόψαρου
- Η διαδικτυακή Ημερίδα της ΕΛΛΕΤ για το θέμα του Ερασίνου και τα ρέματα γενικώς ανέδειξε την προβληματική επιχειρηματολογία επί της οποίας στηρίχθηκε η απόφαση για την κατασκευή του αντιπλημμυρικού Ερασίνου. Προηγήθηκε μάλιστα προσωπική επαφή και υπόμνημα προς τον ΓΓ Υδάτων κ. Βαρελίδη. Τίποτε από αυτά δε συγκίνησαν τη Δημόσια Διοίκηση
- Σύμφωνα με τη [απόφαση της υπουργού Πολιτισμού της 16^{ης} Αυγούστου 2018](#), το γεγονός ότι αποκαλύφθηκαν (ΣΣ: από τις μπουλντόζες και όχι από αρχαιολογικές τομές) αρχαιολογικά ευρήματα και στον Βιότοπο Βραυρώνος και στην περιοχή Γκούρι Μπιμ/Πύργος Βραυρώνος, έπρεπε να ανασταλούν αμέσως τα έργα του αντιπλημμυρικού, πράγμα που δεν έγινε. Πρέπει να αποδοθούν ευθύνες
- Είναι πολύ δύσκολο να αντιληφθεί κανείς πως είναι δυνατόν το αντιπλημμυρικό Ερασίνο να αιτιολογείται και από απόφαση υπουργού Πολιτισμού (ΑΠ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ02/46721/2862) που εγκρίνει τη μελέτη ΕΥΔΑΠ για τη διευθέτηση του Ερασίνου στην περιοχή του αρχαιολογικού χώρου Βραυρώνος (κατόπιν της γνωμοδότησης του ΚΑΣ Σ37, 18/09/2001) η οποία έχει ληφθεί το έτος 2001

Αντιλήψεις που επικρατούν για την διαχείριση ρεμάτων εντός της ΕΕ και διεθνώς

- Επαναφορά «εγκιβωτισμένων ρεμάτων σε φυσική μορφή (Αλβανία, Νότιος Κορέα, Ελβετία-Γενεύη, Γαλλία-Παρίσι και αλλού)
- Ευρωπαϊκή Σύσταση για «Λύσεις Βασισμένες στη Φύση» (Nature Based Solutions)
- Η τεχνική των σαρζανετιών/συρματοκιβωτίων έχει προ πολλού εγκαταλειφθεί. Στην περίπτωση του Ερασίνου εκτός από ερασιτεχνική και παρωχημένη είναι και καταστροφική για ένα σχεδόν αδιατάραχτο επί 3000 χρόνια οικολογικά μοναδικό φυσικό περιβάλλον, εγγύτατα στην υδροκεφαλική μεγαλούπολη της Αττικής (αστικός ιστός πρωτεύουσας και περιχώρων)

Η νέα κατάσταση

Η επίσημη ανακοίνωσή του υπουργείου Υποδομών περί διάλυσης της εργολαβίας του αντιπλημμυρικού Ερασίνου δημιουργεί νέες συνθήκες για την διαχείριση των ρεμάτων της περιοχής (Ερασίνου, Αγ. Γεωργίου, Βασιλέως και άλλων μικρότερων).

Οι αποφάσεις για φαραωνικά έργα στην περιοχή του αεροδρομίου επί του Ερασίνου (τεράστιο φράγμα για την περιοχή ύψους 20 μέτρων και στέμματος 300 μέτρων) πρέπει να μελετηθούν εκ νέου. Όπως και το σύστημα διαχείρισης του αδιατάρακτου τμήματος του Ερασίνου από το ύψος του αεροδρομίου μέχρι την εκβολή του (μήκος περίπου 8 χιλιομέτρων).

Το αντιπλημμυρικό έργο δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από το αποχετευτικό Κρωπίας-Παιανίας και το προωθούμενο από την ΕΥΔΑΠ αποχετευτικό του δήμου Σαρωνικού, με απόληξη των επεξεργασμένων λυμάτων στη θαλάσσια περιοχή Χαμολιά του δήμου Μαρκοπούλου. Το ΚΕΛ κατασκευάζει η Περιφέρεια, το αντιπλημμυρικό Ερασίνου το υπουργείο Υποδομών, τα αποχετευτικά Σαρωνικού θα το κατασκευάσει η ΕΥΔΑΠ, ενώ τη διαχείριση του ΚΕΛ θα έχει η ΕΥΔΑΠ. Μύλος.

Η εκ των υστέρων εκφρασθείσα πρόθεση αξιοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων (δεν προβλέπεται στον αρχικό σχεδιασμό του ΚΕΛ Κρωπίας – Παιανίας), ίσως αποτελεί ένα ακόμα επιχείρημα υπέρ ενός νέου σχεδιασμού για την οικολογική διαχείριση του τοπίου του οριοθετημένου Ερασίνου.

Ας σημειωθεί ότι ενώ έχει ολοκληρωθεί το υποθαλάσσιο τμήμα (χωρίς επίσημη πληροφόρηση) του αγωγού διάθεσης επεξεργασμένων λυμάτων στον Ευβοϊκό, ούτε η Περιφέρεια ούτε και η ΕΥΔΑΠ έχουν προβεί σε ανακοινώσεις για τη διαχείριση του ΚΕΛ και των επιπτώσεών του στην περιοχή. Πληροφορίες λένε ότι θα αρχίσουν οι δοκιμές της λειτουργίας του ΚΕΛ σύντομα.

Πριν από οποιοδήποτε έργο επί του Ερασίνου πρέπει να εφαρμοστεί αυστηρά η Οριοθέτηση του ποταμού, να αποβληθούν όσοι την έχουν καταπατήσει ή/και την εκμεταλλεύονται, μια και έχουν αποζημιωθεί αδρά από το 2015, να κατεδαφιστούν όλα τα αυθαίρετα και να προβλεφθεί σύστημα ελέγχου της ρύπανσης του ποταμού από τυχόν μολυσμένα ή ρυπαρά ύδατα προερχόμενα από το αεροδρόμιο (με ευθύνη και δαπάνες του αεροδρομίου).

Η Ελλάδα ως ευνομούμενη χώρα και συνεπής προς τις ευρωπαϊκές οδηγίες και συστάσεις πρέπει άμεσα να αναθέσει σε ελληνικό πανεπιστήμιο που διαθέτει τεχνογνωσία επί των ρεμάτων μια συνολική μελέτη διαχείρισεως της Περιοχής ΝΑΤΟΥΡΑ 2000 Βραυρώνος στη βάση της αρχής της ΕΕ «Λύσεις Βασισμένες στη Φύση». Τα θέματα αντιπλημμυρικής προστασίας της περιοχής θα πρέπει λογικά να ληφθούν σοβαρά άποψη.

Η μελέτη αυτή πρέπει να λάβει το χαρακτήρα προτύπου μελέτης με προοπτική, να μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε άλλη περιοχή ενδιαφέροντος (λαμβάνοντάς βέβαια υπόψη τις τοπικές κάθε φορά ιδιαιτερότητες).

Χαμολιά, Βραυρώνος, Μαρκόπουλο Μεσογαίας, 19 Δεκεμβρίου 2022

Δημήτριος Σωτηρίου (αν. καθ. ΙΣΠΑ ΕΚΠΑ, συνταξ.) / Dimitrios Sotiriou
Αίγλης 38, 190 03 Μαρκόπουλο (Οικισμός Πολυτεχνείου), 22990 27 304
Τηλ.: 210 65 27 477 / Tel.: (30) 210 65 27 477, κιν. 69 72 86 77 96
dimitriosotiriou2@gmail.com

<http://simpleandclear.blogspot.com>

<https://vravronapoly.blogspot.com/>

<https://attikoparko.blogspot.com/>

Αναφορές

1. [Με απόφαση του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών διαλύθηκε η σύμβαση Ερασίνου ...](#)
2. [Σχέδιο δράσης του Ιδρύματος Μποδοσάκη Τι πρέπει να κάνουμε για το κλίμα ...](#)
3. [Δήμος Μαραθώνα: Δημιουργεί ένα καταπράσινο πάρκο αναψυχής στο Μάτι ...](#)
4. [Οι Δελφοί επίκεντρο του διεθνούς διαλόγου για την προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς ...](#)
5. [Απάντηση ΟΦΥΠΕΚΑ «Διαβίβαση καταγγελίας του κ. Δημήτριου Σωτηρίου με θέμα «Καταστροφή του Βιότοπου Βραυρώνας και των οικοσυστημάτων της περιοχής»](#)
6. [Επιστολή ΣΕΚΑ Σύλλογος Έκτακτων Αρχαιολόγων, Ερασίνο, Αρχαιολογικός χώρος Βραυρώνας, Άνοιξη 2022](#)
7. [Επιστολή Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος 19_ΔΤ_Έργο καταστροφής περιοχής natura στον ποταμό Ερασίνο 2 Μαρ 2022](#)
8. [Απόφαση Κονιόρδου αντιπλημμυρικό Ερασίνο οριστική ΚΑΣ, Συνεδρίαση 29, Θέμα 20, 1^η Αυγούστου 2018](#)
9. River Restoration in Germany (data up to 2019?)...
<https://www.umweltbundesamt.de/en/topics/water/rivers/river-restoration-st-art#undefined>